

EDUKACJA PRAW CZŁOWIEKA WŁĄCZANIE NOWYCH GRUP DOCELOWYCH

DOŚWIADCZENIE WYNIESIONE Z PROGRAMU PRAWA CZŁOWIEKA – EDUKACJA - DZIAŁANIE

CZYM JEST PROGRAM PRAWA CZŁOWIEKA – EDUKACJA – DZIAŁANIE?

Program Prawa Człowieka – Edukacja – Działanie (REAP) to trwający 10 lat międzynarodowy program edukacji praw człowieka koordynowany przez norweską sekcję Amnesty International. REAP jest realizowany przez Amnesty International w Izraelu, Malesji, Mołdawii, Maroko, Polsce, Rosji, Słowenii, Republice Południowej Afryki, Tajlandii i Turcji. Po ocenie lokalnych potrzeb, partnerzy projektu REAP wybierają tematy praw człowieka odpowiednie dla wybranych przez siebie grup docelowych oraz kontekstu praw człowieka w swoim kraju. Wspólną cechą projektu REAP na świecie jest szkolenie „multiplikatorów” czyli osób, które poprzez pełnione przez siebie role lub pozycję, którą zajmują w społeczeństwie, są w stanie wpływać na większą publiczność lub grupę ludzi. Poprzez udział w projekcie REAP, uczestnicy wywierają pozytywny wpływ na stan poszanowania praw człowieka oraz współuczestniczą w osiągnięciu celu Amnesty International, którym jest budowanie ogólnoświatowej kultury praw człowieka.

JAK DOTRZEĆ DO NOWYCH GRUP LUDZI?

Edukacja praw człowieka może być niezwykle efektywnym sposobem na zainteresowanie zarówno pojedynczych

© www.resistingwomen.net/AlI Fkir

osób, jak i całych grup ideą praw człowieka. Dzięki pracy z osobami, które nie miały wcześniej kontaktu z tą tematyką, Amnesty International zapoczątkowała proces zmiany myślenia na temat praw człowieka. Na przykład, sekcje Amnesty International w Słowenii i w Izraelu osiągnęły duże sukcesy wśród środowisk zmarginalizowanych. Turecka sekcja Amnesty International, w ramach programu REAP, pracowała ze wspólnotami religijnymi i władzami duchownymi. W Maroko program wdrażano z udziałem urzędników państwowych i przedstawicieli prawa. Cechą wspólną

Demonstracja zorganizowana przez sekcję Amnesty International w Maroko, w Rabacie w przeddzień Międzynarodowego Dnia Kobiet w 2008 r.

wszystkich tych wysiłków jest czerpanie korzyści z pracy z partnerami - od organizacji lokalnych społeczności, aż po władze państwowe. Przez wspólną pracę w celu zwiększenia świadomości oraz zainteresowania prawami człowieka poprzez akcje informacyjne, projekt REAP zmienił postawy i życie wielu osób.

„To bardzo ważne, gdy podczas naszych warsztatów mówimy o tym, że wszyscy mamy prawa, a z drugiej strony mamy także obowiązki... To co jest szczególnie istotne, to to, że młodzi ludzie przejmują inicjatywę w kwestiach praw człowieka. Pokazują, że zależy im na sobie, zaczynają się szanować. Zaczęli nawet rozumieć sytuację Romów w Słowenii”.

Simona Kemperle, Amnesty International Słowenia

„Stałem się bardziej świadomy tego, jak ważne jest, aby pomagać ludziom w potrzebie, tego, że jesteśmy równi, oraz że prawa innych nie są mniej ważne od moich”.

Uczestnik programu REAP, Słowenia

PRACA ZE ŚRODOWISKAMI ZMARGINALIZOWANYMI

Program REAP odpowiada na lokalne potrzeby i problemy praw człowieka. W Słowenii program REAP dotarł do społeczności zmarginalizowanych poprzez edukację młodzieży w takich kwestiach jak dyskryminacja Romów, lesbijek, gejów, osób biseksualnych i transwestytów. Każdego roku w Słowenii prowadzonych jest ponad 100 warsztatów, podczas których ponad 2,000 osób zaznajamia się z prawami człowieka i podnosi swoją świadomość. Warsztaty mają formę weekendowych seminariów lub jednodniowych szkoleń, podczas których przedstawiane są sposoby zaangażowania młodzieży w działalność kampanijną. Aby wspomóc pracę tych młodych aktywistów, wydano publikacje dotyczące praw człowieka dla dzieci, takie jak Jagoda. Kolorowa książka przedstawia kulturę i codzienne życie Romów. Projekt został opracowany w ścisłej współpracy z dziećmi romskimi oraz romską organizacją pozarządową Društvo Zaveznikov Mehkega Pristanka.

W Izraelu, program REAP skupia się na prawach kobiet, dzieci i uchodźców, a także na problemie handlu ludźmi. Izraelska sekcja Amnesty International zaangażowała

Uczestnicy letniego obozu Amnesty International dla młodzieży w Ljubljanie w Słowenii protestują przeciwko torturom w Tunezji.

się w problemy lokalne, w tym dyskryminację Beduinów. W rezultacie partner projektu, the New Israel Fund's Empowerment and Training Centre, prowadzi nowy kurs „Prawa człowieka dla beduińskich aktywistów społecznych”. Program REAP w Izraelu zapoczątkował zmiany w zachowaniach, postawach i przekonaniach, redukując dyskryminację, wpajając szacunek i promując pokojowe współistnienie.

„To był niezwykle ważny moment, kiedy Prezydium ds. Religii ogłosiło, że islam sprzeciwia się przemocy wobec kobiet. To było dla nas bardzo ważne, ponieważ od dwóch lat pracowaliśmy z muzułmańskimi duchownymi. Podczas naszych spotkań mieliśmy okazję rozmawiać o tych kwestiach... Byli otwarci i zmotywowani i bardzo chcieli być częścią globalnego ruchu na rzecz praw człowieka”.

Murat Cekic, turecka sekcja Amnesty International

© Amnesty International

Stoisko informacyjne będące częścią akcji objazdowej promującej kampanię „Stop Przemocy Wobec Kobiet” zorganizowanej przez turecką sekcję Amnesty International.

PRACA ZE WSPÓLNOTAMI RELIGIJNYMI I WŁADZAMI DUCHOWNYMI

Dzięki inicjatywom programu REAP, ponad 215 liderów grup religijnych zostało wyszkolonych na multiplikatorów praw człowieka. Na przykład, długoterminowy projekt szkolenia imamów miał ogromne znaczenie dla wspólnot religijnych w Turcji. Trenerzy i trenerki Amnesty International prowadzą dwudniowe szkolenia dla islamskich duchownych na temat poszanowania praw człowieka, szczególnie praw kobiet. Prowadząc edukację praw człowieka, korzystają oni z modułów szkoleniowych, takich jak np. „Stop przemocy wobec kobiet”. To duży krok do przodu w promowaniu idei uniwersalnych praw człowieka wśród tureckiego społeczeństwa. Jednym z największych sukcesów tureckiej sekcji Amnesty International było potępienie przemocy wobec kobiet przez Prezydium ds. Religii, co było bezpośrednim rezultatem udziału w szkoleniach REAP.

Metodologia programu wspiera wymiany przedstawicieli sekcji krajowych, co pozwala na porównanie pracy i wymianę doświadczeń. Dla przykładu, marokańska

sekcja Amnesty International w 2007 r. odwiedziła Turcję, aby obserwować inicjatywy edukacyjne programu REAP. Widząc pracę z imamami, sekcja marokańska odkryła potencjał pracy z przedstawicielami władz duchownych jako multiplikatorami praw człowieka.

PRACA Z PRZEDSTAWICIELAMI PRAWA

Współpraca marokańskiej sekcji Amnesty International ze służbą więzienną przyniosła pozytywne rezultaty w postaci wyszkolenia multiplikatorów wśród stróżów porządku prawnego. Projekt rozpoczął się od przeszkolenia 40 trenerów spośród delegatów marokańskich służb więziennych w zakresie międzynarodowych standardów praw człowieka, z odniesieniem do lokalnego kontekstu. Od tego czasu warunki więzienne poprawiły się, a wizyty rodzin oraz pracowników organizacji pozarządowych są częstsze. Partnerzy projektu REAP w Maroku pomogli również władzom w stworzeniu programu szkolenia dla funkcjonariuszy państwa, zawierającego zasady i standardy praw człowieka.

„Jednym z naszych największych sukcesów jest pobudzenie aktywności dla praw innych ludzi. Nie polega to tylko na rozumieniu, co to są prawa człowieka i że są one ważne, ale także na świadomości, że możemy podjąć na ich rzecz działanie”.

Danit Shaham, Amnesty International w Izraelu

„Amnesty International pomogło w zmianie wizerunku organizacji wśród władz Maroko. Niechęć przerodziła się we współpracę z Amnesty International jako odpowiedzialnym i wiarygodnym partnerem. Dowodem tego była audiencja u Króla, podczas której delegacja Amnesty International wręczyła Jego Wysokości podręcznik praw człowieka zredagowany przez sekcję marokańską. Król pochwalił wysiłki i promocję edukacji praw człowieka w Maroko”.

Partner projektu REAP w Maroko

© Amnesty International

Amnesty International oraz izraelscy skauci zorganizowali akcję w sprawie Olimpiady w Pekinie w 2008 r.

REKOMENDACJE

NAJWAŻNIEJSZE REKOMENDACJE PROGRAMU REAP

■ **Praca z nowymi grupami ludzi wspomaga budowanie kultury poszanowania praw człowieka.**

W trakcie pracy z nowymi grupami ludzi ich głęboko zakorzenione opinie i uprzedzenia mogą być trudne do zmiany. Zaangażowanie w trwałą i długoterminową współpracę stworzy podstawę dla budowania zaufania. To z kolei spowoduje, że ludzie staną się aktywnymi promotorami zmian społecznych w swoim środowisku.

■ **Edukacja praw człowieka może być skutecznym sposobem angażowania nowych grup ludzi w akcje na rzecz praw człowieka.**

Praca z nowymi grupami ludzi może przynieść realny postęp w rozwiązywaniu konkretnych problemów dotyczących praw

człowieka, szczególnie wtedy, gdy szkolenia i inne przedsięwzięcia edukacyjne odpowiadają na potrzeby społeczności lokalnej. Współpraca z organizacjami lokalnymi i/lub miejscowymi władzami jest często podstawą osiągnięcia celu.

■ **Angażowanie grup zmarginalizowanych poprzez edukację praw człowieka może prowadzić do ich wzmocnienia.**

Edukacja praw człowieka może dać głos grupom zmarginalizowanym, co pozwoli im wyrazić swoje obawy, poglądy i wartości. Edukacja praw człowieka daje im wiedzę i umiejętności, które pozwalają reagować na łamanie praw człowieka.

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

Amnesty International jest ogólnosiątkowym ruchem zrzeszającym 2.2 miliony ludzi w ponad 150 państwach oraz terytoriach, którzy podejmują działania na rzecz położenia kresu poważnych naruszeń praw człowieka.

Naszą wizją jest świat, w którym każdemu człowiekowi przysługują prawa zapisane w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i innych uznanych międzynarodowych standardach praw człowieka.

Jesteśmy niezależni od wszelkich rządów, ideologii politycznych, religii czy ekonomicznych grup interesu i finansowani głównie przez naszych członków i donatorów.

Maj 2010
Index: POL 32/004/2010

Amnesty International
International Secretariat
Peter Benenson House
1 Easton Street
London WC1X 0DW
United Kingdom
www.amnesty.org